

Unge i Beredskabet

Sekretariatets formål

Danske Beredskaber, Falck og Beredskabsforbundet ønsker på baggrund af erfaringer og evalueringer af projekt Brandkadetter i Danmark i samarbejde med bl.a. og eksempelvis BL - Danmarks Almene Boliger, FOA samt Foreningen af Socialchefer i Danmark at opskalere, videreudvikle og forankre projektets arbejde ved at etablere et nationalt samlende fællesskab for alle unge i beredskabet under sekretariatet 'Unge i Beredskabet'.

Nærværende beskrivelse af sekretariatet Unge i Beredskabet tager udgangspunkt i projekt Brandkadetter i Danmarks femårige arbejde med unge i beredskabet samt tidligere opnået viden og erfaringer, som er benyttet i projektet. Unge i Beredskabet bygger sit fundament på netop disse erfaringer og resultater og vil arbejde for de efterspørgsler for videreudvikling, som projekt Brandkadetter i Danmark har affødt. Det videre arbejde ønskes dog forankret i landsorganisationen Unge i Beredskabet med en bred målgruppe om at Unge i Beredskaber er for alle unge med interesse for brand og redning, og indbefatter derfor både almindelige ungdomsbrandkorps/ungdomsbrandværn, og brandkadetkorps som arbejder med et mere socialt inkluderende perspektiv. Brandkadetter i Danmark og dets målgruppe vil indgå som en naturlig underafdeling i landsorganisationen. Beredskaber og samarbejdspartnere vil derfor stadig have mulighed for at få rådgivning og sparring fra sekretariatet vedr. etablering af brandkadetkorps med den specifikke målgruppe, så denne viden ikke går tabt.

Landsorganisationens formål;

- ✓ Unge i Beredskabet vil være det samlende fællesskab ved at være en landsorganisation som varetager det koordinerende og overordnede arbejde med unge med interesse for brand og redning.
- ✓ Unge i Beredskabet vil skabe et inkluderende socialt fællesskab som skal favne alle unge – både med og uden udfordringer ved at tilbyde de unge et uddannelsesforløb i beredskabet.
- ✓ Unge i Beredskabet vil rådgive og yde faglig sparring til beredskaber, kommuner og samarbejdspartnere i deres arbejde med unge i beredskabet, deltage i rådgivningsmøder, deltage i styregrupper, holde oplæg med mere.
- ✓ Unge i Beredskabet vil indsamle data, erfaring og knowhow og videregive det til beredskaber, korps og samarbejdspartnere.
- ✓ Unge i Beredskabet vil skabe rammer der kan ruste og modne unge til livet, både hvad angår uddannelse, job og dét at få et godt ungdoms- og voksenliv, forebygge børn og unges sociale deroute ved at tilbyde dem en plads i fællesskabet, hvor de kan skabe positive relationer til andre unge og instruktørerne som rollemodeller.
- ✓ Unge i Beredskabet vil styrke de unges deltagelse i civilsamfundet ved at inddrage dem tidligt i frivilligt arbejde i beredskabet.
- ✓ Unge i Beredskabet vil arbejde henimod en landsdækkende og geografisk spredning af flere brandkadet- og ungdomsbrandkorps ved at være katalysator på etablering af flere korps på tværs af landet.

Sekretariatets relevans og nødvendighed

Unge i Beredskabets relevans og nødvendighed tager afsæt i fire faktorer;

- ✓ Erfaringerne fra Brandkadetter i Danmark viser, at organiseringen af brandkadet- og ungdomsbrandkorpsene og arbejdet med de unge i beredskaberne stadig er sårbart, og der er

- behov for et landsdækkende sekretariat som samler alle korpserne i et nationalt fællesskab og arbejder med strategi, udvikling og sikrer retningen for arbejdet med unge i beredskabet.
- ✓ Det er fortsat nødvendigt at udbrede projekt Brandkadetter i Danmarks gode resultater gennem sekretariatet Unge i Beredskabet til nye beredskaber og kommuner og bistå dem i etableringen af nye brandkadet- og ungdomsbrandkorps på tværs af landet ved at fungere som sparringspartner i etableringsforløbene og styregrupperne.
 - ✓ Manglen på 400 deltids- og frivillige brandmænd på landsplan udgør en alvorlig civilsamfundsmæssig problematik. På nuværende tidspunkt er 35 brandkadetter via Brandkadetter i Danmark overgået til det frivillige beredskab og flere unge er på vej, men afventer at de får den rette alder. Rekruttering af unge til beredskaberne som fokusområde skal Unge i Beredskabet arbejde videre med og sikre.
 - ✓ Rigtig mange unge i dagens Danmark har det svært af den ene eller den anden årsag og mangler tilknytning til et konstruktivt og udviklende fællesskab. De unges udfordringer har nu og på sigt en høj menneskelig pris for de unge og kan blive en dyr samfundsmæssig omkostning. Eksempler på de unges udfordringer sås blandt andet nytårsaften 2017, hvor unge chikanerede det lokale beredskab under udrykning. Evalueringen af projekt Brandkadetter i Danmarks indsats viser, at beredskabet netop kan tilbyde disse unge et anderledes og udviklende fællesskab, som afhjælper de unges udfordringer og marginalisering og samtidigt er med til at sikre et rekrutteringsgrundlag til beredskaberne og det frivillige beredskab.

Unge i Beredskabets målgruppe

Unge i Beredskabets primære målgruppe er unge i alderen 10-18 år og de eksisterende brandkadet- og ungdomsbrandkorps i hele landet, som skal være med til at tage imod flere nye unge og uddanne brandkadetter. De unge rekrutteres til brandkadet- og ungdomsbrandkorpserne blandt andet ved de unges egen henvendelse, beredskabernes synliggørelse af brandkadet- og ungdomsbrandkorps samt via kommunale samarbejdspartnere herunder skoler, ungdomsskoler, boligsociale helhedsplaner, UU, SSP samt børne- og familieafdelinger. De unge rekrutteres ligeledes ved at tidligere brandkadetter laver rekrutteringsopvisning på skoler.¹

Unge i Beredskabet er et inkluderende fællesskab for alle unge med eller uden udfordringer. Erfaringen med at have et inkluderende sigte er, at unge uanset alder spejler sig i hinanden, tilegner sig nye værdier og større tolerance for forskelligheder, hvor det ikke kun er unge med udfordringer, som 'løftes' af unge uden udfordringer. Unge uden udfordringer lærer i lige så høj grad om, hvordan livet også kan håndteres, når de møder unge, som har måtte 'overleve' på en anden måde, for eksempel når midlerne er små, støtten hjemmefra er begrænset, eller når andre unge vælger dem fra fordi de er ordblinde. De opnår dermed større robusthed i mødet med unge, som har det svært. Evalueringen² af Brandkadetter i Danmark viser samtidigt, at dét at tilhøre fællesskabet i beredskabet har en særlig betydning for unges selvværd. Beredskabets fællesskab bygger blandt andet på relationer til voksne rollemodeller, kammeratskab samt respekt og mod. Fundamentet i beredskabets fællesskab er med til at hjælpe den unge med at begå sig i andre sociale og faglige fællesskaber og dermed undgå marginalisering.

¹ Se bilag 1 for oversigt over faser, rekrutteringsplatforme, rekrutteringsmetodiker samt rekrutteringspartnere.

² Der henvises løbende i ansøgningen til projekt Brandkadetter i Danmarks afsluttende evalueringsrapport 'Fire år med Brandkadetter i Danmark'. Se bilag 2 for uddrag fra evalueringsrapporten

Unge i Beredskabets sekundære målgruppe er de beredskaber, frivillige enheder og kommunale samarbejdspartnere, som på nuværende tidspunkt ikke har et brandkadetkorps, hvor målsætningen er at støtte og rådgive dem i etableringen og driften af et brandkadet- eller ungdomsbrandkorps.

Unge i Beredskabets tertiære målgruppe er dels de unges familier, som involveres gennem beredskabet og de kommunale samarbejdspartnere samt lokalsamfundet. Inddragelse af de unges familier har en afgørende og støttende betydning for de unges deltagelse i beredskabet og deres motivation. Lokalsamfundet involveres gennem brandkadetternes ageren i lokalsamfundet herunder opvisninger samt synlighed i gadebilledet. De unge bliver beredskabets ambassadører i lokalområdet, hvilket smitter af på andre unges og egne søskendes ageren i forhold til for eksempel brandstiftelse og hærværk.

Det stærke fællesskab i beredskabet

Rigtig mange unge i dagens Danmark mistrives af den ene eller den anden årsag. Blandt andet får 25% af alle unge i 8. klasse stemplet 'ikke-uddannelsesparat', 19% er blevet mobbet i skoletiden, og 22.000 børn og unge føler sig ensomme og udenfor fællesskabet. Dette er blot nogle af tallene, og mange undersøgelser påpeger, at skyggetallene er højere. Samtidigt oplever vi en generation af unge mennesker, som udadtil ikke har det svært, men som for eksempel grundet zapperkulturen eller de såkaldte curlingforældre mangler robusthed og resiliens til selv at tackle livets udfordringer og nederlag. Disse unge bliver ikke nødvendigvis spottet i teenageårene, men deres sårbarhed kommer til udtryk i en lidt senere alder. Dette sker eksempelvis, når de unge bryder sammen, fordi de kun fik et 10-tal til eksamen og ikke et 12-tal, når de i en alder af 19 år har svært ved at fastholde et job, fordi de ikke har været vant til, at der blev stillet krav til dem, eller fordi de grundet zapperkulturen er vant til hele tiden at kunne skifte ud i tingene, når det passer dem.

Unge i Beredskabet arbejder ud fra overbevisningen om, at unge henter bekræftelse, anerkendelse og selvværd i de mangeartede sociale fællesskaber, som de indgår i i hverdagen. Det er derfor helt essentielt, at unge kan trives socialt, og at de inviteres ind i inkluderende miljøer, hvor sammensætningen af unge afspejler samfundet ved sin forskellighed, og giver de unge mulighed for at møde og indgå i nye relationer med unge fra andre miljøer og med andre baggrunde end deres egen.

I de hidtil deltagende beredskaber i projekt Brandkadetter i Danmark hersker der ikke tvivl om, at det er det særlige fællesskab, og den særlige kultur i beredskaberne, der er virkemidlet og fører til forandring for de unge herunder; de faste regler og procedurer, dét at man hilser på hinanden, man har øjenkontakt, man stoler på hinanden og har forventninger til hinanden. I beredskabets fællesskab er de unge i ordets bogstaveligste forstand afhængige af hinanden, og alles bidrag har betydning for at nå et fælles resultat – forebygge brand og redde menneskeliv. Det er netop den helt konkrete opgave, som de unge - modsat for eksempel analyse af et abstrakt digt – kan forholde sig til, og en opgave som gør dem stolte og rykker ved deres selvværd. Via fællesskabet lærer de unge på en helt anden måde, end de gør i for eksempel folkeskolen.

De ønskede forandringer for ungemålgruppe er at;³

- ✓ Ruste og modne unge til livet både hvad angår uddannelse, job og dét at få et godt ungdoms- og voksenliv via empowerment som metode og videreudvikling af uddannelsesstilbuddene i brandkadetkorpserne. Videreudviklingen af uddannelsesstilbuddene skal ligeledes sikre fastholdelse af de unge i beredskabet.

³ Se bilag 3 for forandringsteori.

- ✓ Sikre de unges tilknytning til fællesskabet også efter det fyldte 18 år, ved at de kan fortsætte i det frivillige beredskab. At deltage i det frivillige beredskab øger endvidere de unges chancer for at komme ind på en uddannelse eller få et job, da en potentiel arbejdsgiver eller uddannelsesinstitution vil anse det som en blåstempling af de unges kvalifikationer.
- ✓ Tilbyde de unge en reel karrieremulighed ved at blive fastansat, deltids—eller frivillige brandmand
- ✓ Øge unges selvværd og trivsel ved at invitere unge ind i beredskabets fællesskab og dermed forebygge at unge ender i ensomhed med risiko for social deroute både som ung og voksen.

Efterspørgslen på Unge i Beredskabets indsatser og aktiviteter⁴

➤ Samarbejdspartnere

Beredskaber, frivillige enheder, kommuner, ungdomsskoler, SSP, boligsociale helhedsplaner m.v. er oftest de samarbejdspartnere, som henvender sig og efterspørger indsatser og resultater vedrørende arbejdet med unge i beredskabet. De ønsker både rådgivning i forhold til etablering samt implementering af et brandkadet- eller ungdomsbrandkorps på baggrund af erfaringer og resultater. De boligsociale helhedsplaner er af Landsbyggefonden anbefalet at inddrage brandkadetprojektet, som en ungeaktivitet i de udsatte boligområder. Derudover efterspørger de eksisterende brandkadet- og ungdomsbrandkorps og de unge også de landsdækkende aktiviteter, som Unge i Beredskabet ønsker at udvikle og afholde på baggrund af erfaringer fra projekt Brandkadetter i Danmark. Det drejer sig om landsdækkende aktiviteter rettet mod instruktørerne for at ruste dem fagligt, men i høj grad de nationale og regionale aktiviteter for de unge, da netop disse aktiviteter bidrager til, at de unge får oplevelsen af, at deres brandkadetkorps ikke er 'alene'. De tilhører et større fællesskab på landsplan, hvilket de er stolte af.

➤ De unge

Udvikling og videreudvikling af fastholdelsesaktiviteter for de unge er der en særlig efterspørgsel blandt beredskaberne, korpserne og samarbejdspartnerne. Evalueringen af Brandkadetter i Danmark peger ligeledes på den samme problematik. De unge ønsker at videreudvikle sig, men det er en udfordring for beredskaberne at fastholde de unges interesse, når de unge er færdiguddannede brandkadetter og overgået til brandkadetkorps, og når en del af spændingen forsvinder, og hverdagen melder sig. Beredskaberne mangler konkrete indsatser og initiativer, så de kan fastholde de unge, og så de unge kan fortsætte deres opadgående læringskurve. Frafaldet af brandkadetter skal forebygges ved at udvikle flere uddannelsesniveauer og fastholdelsesaktiviteter. Se afsnit 'Udvikling af flere uddannelsesniveauer'.

Samtidigt skal Unge i Beredskabet planlægge, facilitere og udvikle nye landsdækkende aktiviteter og indsatser på tværs af landet for eksempel nationale og regionale øvelses- og opvisningsdage med fokus på at samle korps regionalt og styrke de unges fællesskabsfølelse, øvelsesdage i fanebæring, temadage mv.

➤ Instruktørerne

Brandkadetter i Danmarks afholder kvartalsvise ERFA møder og startede med at have de oprindelige otte-ti brandkadetkorps tilknyttet. I 2017 blev flere brandkadet- og ungdomsbrandkorps inviteret ind i fællesskabet for at styrke samarbejdet og erfaringsudvekslingen mellem dem. Erfaringen i 2017 har vist, at efterspørgslen er stor, hvilket har medført, at deltagerantallet på et år voksede med ti brandkadet- og ungdomsbrandkorps fra hele landet. En næsten fordobling af deltagerantallet på blot et år viser, at vidensdeling og erfaringsudveksling har været en mangelvare, for de brandkadet- og ungdomsbrandkorps, som ikke har været en del af Brandkadetter i Danmark, men som også arbejder med børn og unge i beredskabet. Unge i Beredskabets mål er derfor at etablere og facilitere 'Netværket for Unge i

⁴ Se bilag 4 for udtalelser fra samarbejdspartnere.

Beredskabet', som samler ledende tovholdere fra alle brandkadet- og ungdomsbrandkorps til kvartalsvise netværksmøder med fokus på arbejdet med unge i beredskabet.

Derudover skal Unge i Beredskabet fortsætte med at planlægge, facilitere og videreudvikle en landsdækkende brandkadetinstruktøruddannelse, landsdækkende årlige instruktørtræf, temadage mv. med fokus på at højne instruktørernes faglige virke i deres arbejde med de unge.

➤ Nye kommuner

Brandkadetter i Danmark har fået udarbejdet en undersøgelse af projektets samfundsøkonomiske værdi. Den peger på, at for hver krone der investeres i projektet, får samfundet syv kroner igen. Undersøgelsen blev udgivet i august 2017, hvilket har medført henvendelser fra interesserede kommuner til både Brandkadetter i Danmark samt til beredskaberne. Mange kommuner efterspørger projektets rådgivning i forbindelse med overvejelser om opstart af et brandkadetkorps samt at blive en del af et større fællesskab, når beslutningen om opstart af brandkadetkorpset er endeligt truffet. Kommunernes partnerskab består både af at blive en del af et nationalt fællesskab med de øvrige kommuner og korps, men ligeledes at Unge i Beredskabets sekretariat deltager i styregruppemøder m.m. og via formidling af erfaringer er med til at udvikle projekterne i den rigtige retning. For nogle af kommunernes vedkommende har Brandkadetter i Danmark allerede været i gang med et rådgivningsforløb over længere tid, hvilket fordrer, at de er nået længere i processen i forhold til opstart. Erfaringen viser, at det tager minimum et år at lave det forberedende arbejde, før den lokale organisering er på plads til etablering af et korps. Allerede nu er der dog flere korps, som er kommet så langt, at de med fortsat support vil kunne starte op i efteråret 2018/tidlig vinter 2019.

De lokale brandkadetkorps finansieres alene af lokale midler og frivillige kræfter samt ved indgåelse af et bredt lokalt samarbejde, hvilket Unge i Beredskabet rådgiver om i en potentiel etableringsfase. Unge i Beredskabet rådgiver ud fra erfaringer samt ved analyse af hvilke ressourcer og muligheder, der er i lokalområdet. Finansieringen skrues sammen på forskellig vis på tværs af sektorer blandt andet med midler fra for eksempel det enkelte beredskab, det frivillige beredskab, ungdomsskoler, skoler, det private erhvervsliv, børne- og ungeforvaltninger, gennem boligsociale helhedsplaner (Landsbyggefonden) mv. Men lokal driftsfinansiering sker ikke fra Unge i Beredskabet.

Relevant lovgivning og andre igangværende projekter

Unge i Beredskabet forholder sig til den til enhver tid gældende lovgivning. Det påhviler det enkelte beredskab at holde sig ajourført med lovgivningen på det beredskabsfaglige område særligt også vedrørende arbejdsmiljø. Dog er der ikke nogen entydig retspraksis på området for unge under 18 år, og derfor vil Unge i Beredskabet videreudvikle retningslinjer og vejledning for arbejdsmiljøet i brandkadet- og ungdomsbrandkorpserne, samt for de unge som overgår til det frivillige i beredskab, men som er under 18 år.

Unge i Beredskabet arbejder i høj grad på at opnå positive synergieffekter med andre igangværende projekter både lokalt og nationalt herunder samarbejdet der med Mellempfolkeligt Samvirke og Brandmandsforeningen Slesvig-Holsten. Unge i Beredskabet og Brandmandsforeningen Slesvig-Holsten ønsker blandt andet at udvikle fælles initiativer på tværs af landegrænser, og sekretariatet ønsker ligeledes at udvikle et samarbejde med de nordiske lande. På lokalt plan samarbejder de enkelte korps med andre kommunale projekter eller indsatser for eksempel undervisning af spejdere i brandforebyggelse mv.

Unge i Beredskabets udviklingsperspektiv og metodiske grundlag

Det tidligere projekt Brandkadetter i Danmark skal anses som værende første fase, hvor de overordnede nationale og kommunale strukturer er blevet opbygget indtil videre, og værdifuld erfaring er blevet opsamlet. Der er udarbejdet nationalt uddannelsesmateriale til beredskaberne, både hvad angår de unge og instruktørerne, som uddanner de unge. Beredskaberne, kommunerne og samarbejdspartnerne har fået rådgivning og hands-on sparring fra projektkontoret om etablering og drift af et brandkadetkorp. Datamateriale er blevet indsamlet, redskaber til beredskaberne er blevet udviklet, og projektets indsats er blevet evalueret ud fra en samfundsøkonomisk kontekst. Projektet har bidraget til at højne beredskabernes arbejde med unge, og støttet op om arbejdet blandt andet ved også at lave aktiviteter på nationalt plan, som har bidraget til de unges oplevelse af at være en del af et vigtigt og ærefuldt fællesskab med fokus på medborgerskab og civilsamfund. 550 unge er/bliver i perioden 2015-2018 uddannet brandkadetter, og endnu flere unge har deres ugentlige gang i landets mange korps.

Unge i Beredskabets metodiske greb tager afsæt i nogle pædagogiske principper, som sammen med redningsberedskabets værdier (respekt, mod, disciplin og fællesskab) har dannet fundamentet for didaktikken i arbejdet med de unge. De pædagogiske principper i undervisningen er kendetegnet ved 'leg til læring', og at undervisningen er tilrettelagt action-præget, inddragende og praksisorienteret, så den unge i samspil med andre lærer at omsætte ny viden og færdigheder til konkrete og kvalificerede handlemuligheder. Derudover baserer arbejdet med de unge sig på relationspædagogiske metoder med fokus på at etablere trygge og tillidsfulde relationer. Instruktørerne bliver via brandkadetinstruktøruddannelsen rustet i at arbejde ud fra ovennævnte metodikker.

Overgangen fra Brandkadetter i Danmark til Unge i Beredskabet skal ses i nyskabelsen og videreudviklingen af anden fase, som er, at Unge i Beredskabet foruden de eksisterende indsats fra Brandkadetter i Danmark skal inddrage og testprøve ny metodeudviklingspotentiale med fokus på blandt andet anbefalingerne fra Brandkadetter i Danmarks to evalueringsrapporter:

- ✓ Etablering og forankring af landssekretariatet for Unge i Beredskabet, som varetager koordineringen af arbejdet med unge med interesse for brand og redning.
- ✓ At udfordre frafald proaktivt ved at tilbyde progression af fordele jo længere tid kadetten bliver i forløbet via en organisatorisk videreudvikling af de enkelte korps ved at udvikle flere uddannelsesniveauer til kadetterne.
- ✓ Øget fokus på frivillighed som metode i socialt arbejde med unge, som skal bidrage til de unges fortsatte opadgående læringskurve, fastholdelse i den gode udvikling og brandkadetkorpset samt sikre deres overgang til det frivillige beredskab.
- ✓ Oprettelse af Netværket for Unge i Beredskabet (NUB), som en videreudvikling af Brandkadetter i Danmarks ERFA møder med en udvidet målgruppe for at styrke netværket på tværs af landet, så projektets nationale aktiviteter fremtidssikres, når projektets anden fase ophører.
- ✓ Opskalering og etablering af flere brandkadet- og ungdomsbrandkorps tværs af landet med fokus på nye potentielle målgrupper
- ✓ Optimering af dataindsamling og monitorering ved at videreudvikle Brandkadetter i Danmarks app og ved fortsat at arbejde på dataindsamlingskulturen blandt instruktørerne.

Udvidelse af målgruppe

Brandkadetter i Danmark startede i 2014 ud fra et kriminalpræventivt sigte med fokus på unge fra udsatte boligområder. Evalueringen af projektet og erfaringerne har vist, at der er behov for at omdefinere den tidligere målgruppe og gøre den bredere, således at den favner alle brandkadet- og ungdomsbrandkorps i Danmark under en stærk fælles organisation. Fokus skal være et inkluderende fællesskab med plads til alle

unge, som kan spejle sig i hinanden og sammen opbygge konstruktive fællesskaber både i det enkelte korps og på landsplan. Sekretariatet skal samtidigt arbejde på at afsøge og nå ud til nye potentielle målgrupper for eksempel udsatte boligområder, hvilket skal styrkes ved at BL – Danmarks Almene Boliger deltager i projektets anden fase som styregruppemedlem.

Udvikling af flere uddannelsesniveauer

Aktiviteter

- ✓ Udvikling af nationalt uddannelsesmateriale
- ✓ Udvikling og afholdelse af 'ung-leder' forløb til uddannet brandkadetter
- ✓ Udvikling og afholdelse af 'ung-leder' forløb til brandkadetinstruktørerne, så de er rustet til at arbejde med 'ung til ung' metoderne
- ✓ Videreudvikling af hjælpeinstruktøruddannelse, som påbegyndtes første gang i november 2017 og afsluttes i marts 2018.

Den organisatoriske videreudvikling af brandkadetkorpsetsstrukturen skal tage udgangspunkt i en udfoldelse af brandkadetternes uddannelse, så der opbygges en sti af trædesten for den unge, som fører den unge igennem ungdomslivet fra at være brandkadetaspirant, til brandkadet, til frivillig i beredskabet, til uddannelse og job og deltagelse i civilsamfundet samt med muligheden for en karriere i redningsberedskabet.

Indsatserne og metoderne til at opbygge stien af trædesten skal udvikles nationalt i sekretariatet, men integreres internt i det enkelte korps. Dette skal ske ved at udvikle nationale uddannelsestrin i brandkadetkorpset, hvor den unge fra indtrædelse i brandkadetkorpset præsenteres for flere niveauer ligesom den voksne brandmand. Som voksen kan man gennemgå flere niveauer i beredskabslivet. Man starter med grunduddannelsen som brandmand. Dernæst bliver man funktionsuddannet. Efter dette kan man blive holdleder og efterfølgende indsatsleder etc. Samme beredskabsfaglig opbygning ønsker Unge i Beredskabet at udvikle i forhold til brandkadetterne, hvor der er fokus på metoderne 'ung leder ung', 'ung til ung' læring og empowerment.

Med de erfaringsbaserede 'ung til ung' metoder samt empowerment ønsker Unge i Beredskabet at udvikle og integrere to forskellige niveauer i de lokale brandkadetkorps. Det vil kræve udvikling af nyt materiale, nye uddannelsesforløb for både de unge og instruktører samt en reorganisering lokalt i brandkadetkorpset over tid.

➤ Ung leder

Den unge starter med at blive uddannet brandkadet. Efter endt uddannelse kan den unge uddannes til 'ung leder', hvor den unges ansvarsopgave bliver at deltage i brandkadetkorpset med et 'ung leder ung' perspektiv, hvor den unge inddrages i forskellige opgaver med at holde styr på 'tropperne' ligesom en holdleder gør under en brand. Her er opgaven for den unge at lede holdet, mens brandkadetinstruktørerne fx laver en særlig opgave med kun en del af gruppen.

➤ Hjælpeinstruktør

Når den unge har gennemgået 'ung leder' forløbet og har ageret som 'ung leder' i en bestemt periode er næste skridt at blive uddannet hjælpeinstruktør ud fra metoden 'ung til ung læring'. Hjælpeinstruktørerne deltager sammen med brandkadetinstruktørerne i planlægning, forberedelse og udførelse af en lektionsplan og guider 'ung lederen' og de andre brandkadetter i undervisningsemnet, ligesom en indsatsleder under brand iscenesætter, hvordan brandslukningen skal gribes an.

➤ Det metodiske grundlag

Metoderne 'ung leder ung', 'ung til ung læring' og empowerment er både med til, at den unge får et højere uddannelsesniveau, flere kompetencer og mere ansvar. Det påvirker den unges øgede bevidsthed om egne kompetencer og formåen og skaber et højere refleksionsniveau og modenhed. Metoderne og udvikling af uddannelsessystemet bidrager til, at der altid er en plads til den unge i fællesskabet, og er medvirkende til, at de andre unge lærer på en anden måde, når de står overfor en kammerat. De andre unge kan hermed spejle sig i 'ung-lederen' og i hjælpeinstruktørerne og se egen fremtid og ansvar i korpset og beredskabet. Metoden empowerment skal bidrage til at ruste de unge til at tage ansvar for eget liv og modnes til job og uddannelse med udgangspunkt i 'begynd hvor de er – byg på det de har'.

Øget fokus på frivillighed skal ses som en metode i arbejdet med de unge. Når de unge agerer som 'ung-leder' eller hjælpeinstruktør lægges kimen til deres frivillig arbejde. I den enkelte unges møde med de voksne frivillige nedbrydes grænserne mellem 'os' og 'dem', og den unge rustes samtidigt til at agere inden for rammerne af en frivillig foreningskultur. Fællesskabet bliver på denne måde styrket, og gennem videreudviklingen af den nye uddannelsesstruktur for de unge, kommer de unge på en dannelsesrejse rettet mod frivillighed – de bliver selv frivillige, og de lærer og får respekt for andre frivillige. Når de fylder 16 eller 18 år bliver overgangen fra brandkadetkorpset til det frivillige beredskab nemmere – beredskaberne får nogle mere robuste frivillige og på sigt fuldtidsansatte eller deltidsansatte brandmænd.

Fra ERFA møder til Netværk for Unge i Beredskabet

Aktiviteter

- ✓ Oprettelse af Netværket for Unge i Beredskabet (NUB).
- ✓ Rekruttering af flere medlemmer.
- ✓ Skabe synergi mellem de beredskabsfaglige koordinatore samt de direkte 'hands-on' samarbejdspartnere såsom kommunale SSP medarbejdere, boligsociale medarbejdere, og ungdomsskole medarbejdere, hvilket skaber bedre mulighed for at justere de lokale korps' indsatser og metoder efter opnåelse af ny viden.
- ✓ Videreudvikling af netværksmødernes indhold med fokus på flere socialfaglige indlæg om unge med eksterne undervisere.
- ✓ Udvikling af materiale for eksempel informationsmateriale, undervisningsplaner og pjecer.

Brandkadetter i Danmarks kvartalsvise ERFA møder voksede med næsten dobbelt så mange deltagere på blot et år, hvor også kommunale samarbejdspartnere blev inviteret med. Interessen for en højnelse af det faglige niveau og erfaringsudvekslingen er stor, med ønske om flere socialfaglige indlæg, så dette ikke kun begrænses til det årlige instruktørtræf. Videreudviklingen af ERFA møderne skal bestå i, at Unge i Beredskabet opretter et konkret netværk for landets brandkadet- og ungdomsbrandkorps med formålet om at samle og styrke beredskabernes og samarbejdspartnernes arbejde med de unge ud fra tesen om, at 'sammen står vi stærkere'. Styrkelsen skal bestå i, at relevante emner og fælles udfordringer behandles og debatteres i netværket, og at ny metodeudvikling hermed opstår, at skabe synergi mellem beredskabspersonel og kommunale samarbejdspartnere, at skabe netværk på tværs af korps samt tilbyde rum til vidensdeling.

Opskalering og etableringen af flere brandkadet- og ungdomsbrandkorps på tværs af landet⁵

Aktiviteter

- ✓ Rådgivningsforløb og sparringsforløb til nye beredskaber, kommuner og samarbejdspartnere
- ✓ Deltagelse i styregruppemøder for de enkelte brandkadetkorps
- ✓ Udvikling af materiale til det enkelte nye korps

Unge i Beredskabet ønsker at opskalere Brandkadetter i Danmarks potentiale ved at etablere flere nye brandkadet- og ungdomsbrandkorps på tværs af landet i samarbejde med udvalgte beredskaber, kommuner og samarbejdspartnere. Unge i Beredskabet inddrager kommunale samarbejdspartnere fra de igangværende brandkadet- og ungdomsbrandkorps i rådgivningen og netværksdannelsen i rådgivningsforløbene efter behov.

Optimering af dataindsamling

Aktiviteter

- ✓ Videreudvikling af App til brug ved løbende evaluering, dataindsamling og ekstern evaluering.
- ✓ Ændring af organisationskulturen vedrørende dataindsamling.

Unge i Beredskabet ønsker at videreudvikle den første udgave af Brandkadetter i Danmarks app med flere muligheder for at kunne følge de unges udvikling over en længere periode samt for at dokumentere nye målsætninger. Som i andre erhverv er det en generel udfordring at ændre praktikeres arbejdskultur, når det kommer til indsamling af datamateriale. Først og fremmest fordi de som praktikere ikke er vant til at arbejde med denne del, og dernæst fordi der kan være en modstand mod at skulle 'proppe' unge ind i kasser og skemaer. Det er en ændring, som tager tid, men som er vigtigt at arbejde hen imod. Unge i Beredskabet vil løbende italesætte og tydeliggøre behovet for dataindsamling, og hvordan instruktørerne kan se dataindsamlingen, som et praktisk redskab i deres direkte arbejde med de unge. Dette vil bidrage til, at instruktørerne oplever dataindsamlingen som meningsfuld for dem, hvilket vil øge fokus på udførelsen og indsamlingen.

Unge i Beredskabets målsætninger og evalueringsmetoder

Forventede målsætninger på kort sigt (tre år)

- ✓ At etablere flere nye brandkadet- og ungdomsbrandkorps på tværs af landet
- ✓ At rådgive og yde faglig sparring til beredskaber, kommuner og samarbejdspartnere vedrørende etablering, implementering og drift af brandkadet- og ungdomsbrandkorps.
- ✓ At oprette Netværket for Unge i Beredskabet og øge netværkets medlemsskaren til minimum 40 brandkadet- og ungdomsbrandkorps på landsplan.
- ✓ At udvikle og afholde fem 'ung-leder' forløb for unge med deltagelse af 20-30 unge pr. forløb.
- ✓ At udvikle og afholde fem 'ung-leder' forløb for instruktører.
- ✓ At videreudvikle og afholde tre hjælpeinstruktørforløb for unge med deltagelse af 20-30 unge pr. forløb.
- ✓ At afholde årlig brandkadetinstruktøruddannelse, årligt instruktørtræf og årligt træf for brandkadetterne; sommertræf og Beredskabsforbundets Landsstævne.
- ✓ At 900 unge over en treårig periode tilknyttes et brandkadet- eller ungdomsbrandkorps enten som ildfluer, brandkadetter eller frivillige under 18 år.

⁵ Se bilag 5 for tidsplan over aktiviteter

- ✓ At udvikle, planlægge og facilitere landsdækkende og regionale aktiviteter for brandkadet- og ungdomsbrandkorpserne.

Målsætninger på mellemlang og lang sigt

- ✓ At mindst 20% af de uddannede brandkadetter, som er overgået til brandkadetkorpset efter endt brandkadetuddannelse, bliver frivillige i beredskabet ved det 16. eller 18 år.
- ✓ At unge gennem fællesskabet i beredskabet opnår øget trivsel via højnelse af selvværd og selvtillid.
- ✓ At unge ansættes som fuldtidsansatte eller deltidsbrandmænd enten i forlængelse af indgåelse i det frivillige beredskab, eller ved at de unge 'vender tilbage' til beredskabet efter endt uddannelse.

Evalueringsmetoder

- ✓ Intern kvartalsvis opfølgning, evaluering og eventuel tilretning af sekretariatets fremdrift og målsætninger.
- ✓ Kvartalsvis opsamling på brandkadetkorpsernes fremdrift via app, som kvantitativt dokumenterer de unges deltagelse og udvikling.
- ✓ Evaluering foretaget af de unge og instruktørerne efter hver landsdækkende aktivitet til brug for videreudvikling og tilpasning af aktiviteterne.
- ✓ Evaluering foretaget af ekstern evaluering med fokus på projektets kvantitative målsætninger, metodeudvikling, aktiviteter, og i særdeleshed med fokus på de unges udvikling.

Unge i Beredskabets organisering

Organisering⁶

Unge i Beredskabets styregruppe består af medlemmerne: Danske Beredskaber, Falck, Beredskabsforbundet. Her ud over er der konkret dialog om at inddrage yderligere relevante parter i arbejdet med at give projektet retning. Det er fx BL – Danmarks Almene Boliger, Foreningen af Socialchefer i Danmark og FOA. Styregruppen arbejder med strategi og den langsigtede retning for projektet.⁷ Danske Beredskaber har det økonomiske og ledelsesmæssige ansvar for sekretariatet og er formanden for styregruppen.

Sekretariatet for Unge i Beredskabet bestående af en projektchef, to projektmedarbejdere og en studentermedhjælper (2,5 årsværk) omsætter styregruppens beslutninger til konkrete målsætninger og indsatser og står for den overordnede daglige ledelse. Sekretariatet fungerer som overordnet serviceorgan for beredskaberne og de kommunale samarbejdspartnere med fokus på rådgivning i forhold til etablering og drift af brandkadet- og ungdomsbrandkorps, opfyldelse af organisationens beskrevne målsætninger, samt som katalysator på nationale aktiviteter og udvikler af projektets metodiske grundlag og indsatser. Sekretariatet er fysisk forankret hos Danske Beredskaber, hos hvem det overordnede ledelsesansvar også er placeret.

Beredskaberne har en lokal koordinator for beredskabets brandkadet- og ungdomsbrandkorps. I visse beredskaber kan ansvaret fordeles på flere medarbejdere, afhængig af hvor mange korps det enkelte beredskab har. Koordinatoren har til opgave at sikre korpsets drift herunder planlægning og udførelse af uddannelse samt at organisere samarbejdet med eventuelle kommunale samarbejdspartnere. Koordinatoren rapporterer tilbage til sekretariatet vedr. korpsets fremdrift.

⁶ Se bilag 6 for organisationsdiagram.

⁷ Se bilag 7 for beskrivelse af styregruppemedlemmerne. Se bilag 8 for budget.

Netværket for Unge i Beredskabet, bestående af koordinatorene for alle deltagende brandkadet- og ungdomsbrandkorps, supporterer sekretariatet i særlige opgaver vedrørende konkrete indsatser. Det kan for eksempel være i forbindelse med udarbejdelse af metodekatalog, finde instruktører til særlige uddannelsesmæssige opgaver eller lignende. Sekretariatet indkalder netværket til møde en gang i kvartalet og facilitere møderne.

Brandkadet- og ungdomsbrandkorps er forankret i hver kommune under et beredskab. Brandkadet- og ungdomsbrandkorpsen består af beredskabsfaglige instruktører, hjælpeinstruktører, ung- ledere og brandkadetter/ildfluer. Når brandkadetten fylder 16 eller 18 år, overgår kadetten til det frivillige beredskab og bliver tilbudt grunduddannelsen til brandmand. Efterfølgende kan den unge ansættes som fuldtids- eller deltidsbrandmand. Alle brandkadet- og ungdomsbrandkorps' økonomi er forankret i kommunen, beredskabet og hos de lokale samarbejdspartnere for at sikre korpsets bæredygtighed. Midler til et nyopstartet korps kan søges som et engangsbeløb hos regionale og nationale fonde, og skal dække start- og etableringsudgifter herunder mundering, da erfaringen viser, at netop denne post er svær at få dækket som del af den lokale forankring

Videreformidling af Unge i Beredskabets resultater og erfaringer

Arbejdet med Unge i Beredskabet resultater og erfaringer bliver af sekretariatet formidlet gennem evalueringsrapporter, årsstatus, artikler på online-medier, videoer, nyhedsbreve m.m. Endvidere vil sekretariatet fortsat arbejde for de enkelte korps synlighed i lokale samt nationale medier. Sekretariatet holder ligeledes oplæg fx på uddannelsesinstitutioner samt for samarbejdspartnere fx den almene boligsektor. Formidlingen af resultater og erfaringer henvender sig til kommuner, beredskaber, samarbejdspartnere, de unge og de unges familier samt i rekrutteringsøjemed i forhold til at rekruttere nye unge til projektet.

Resultater og erfaringer formidles løbende af sekretariatet til Netværket for Unge i Beredskabet, hvilket sikrer, at knowhow'en benyttes og praktiseres på landsplan af de enkelte brandkadet- og ungdomsbrandkorps.